

Podujatie sa koná pod záštitou primátora mesta Košice Jaroslava Polačka

ZÁVERY A ODPORÚČANIA Z MEDZINÁRODNEJ KONFERENCIE

*„Aktuálne otázky manažmentu
prímestských lesov“*

27.-28.9.2023

Košice, Kulturpark, Kukučínova 2

Mestské lesy Košice a.s., pri príležitosti 30. výročia založenia podniku, usporiadali v termíne **27.-28.9.2023** v Kulturparku (budova Alfa) na Kukučínovej ul. č.2 v Košiciach, medzinárodnú konferenciu na tému

„Aktuálne otázky manažmentu prímestských lesov“.

Odborným garantom konferencie bol prof. Ing. Marek Fabrika, PhD. - dekan Lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Odborným konzultantom exkurznej časti programu bol prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., prof. emeritus.

Na konferencii sa zúčastnilo cca 70 zástupcov z radov akademickej a vedeckej obce, štátnej a komunálnej správy, organizácii štátnej ochrany prírody, územného plánovania, obhospodarovateľov štátnych i neštátnych lesov, zástupcovia mestských lesných podnikov zo SR, ČR a záujmových združení.

Prvý deň konferencie bol venovaný prezentáciám 9 odborných príspevkov, zameraných na širšiu škálu oblastí v rámci hlavnej témy.

Druhý deň sa uskutočnila terénna exkurzia na území košického lesoparku s ukázkami dubových lesných porastov v prebudove na mozaikovú štruktúru, s cieľom zlepšenia potenciálu produkčných a ostatných ekosystémových služieb v lesných porastoch s prioritnou rekreačnou funkciou v lokalite Furča. Tiež boli prezentované rekreačné zariadenia a aktivity pre verejnosť v lokalite Hradová.

Prezentované odborné príspevky

- *Ing. František Beli – Mestské lesy Košice a.s.*
POTENCIÁL POSKYTOVANIA EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB NA ÚZEMÍ KOŠICKÉHO LESOPARKU A JEHO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ
- *prof. Ing. Marek Fabrika, PhD. - Lesnícka fakulta TU vo Zvolene*
NÁSTROJE PRE PREDIKCIU VÝVOJA LESA A PLNENIA EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB LESA V SLUŽBÁCH PLÁNOVANIA
- *prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka - Lesnícka fakulta TU vo Zvolene, Ing. Zuzana Sarvašová, PhD. – Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen*
VÝZNAM EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB LESOV PRE MESTSKÉ OBYVATEĽSTVO
- *prof. Ing. Peter Jaloviar, PhD., prof. Ing. Stanislav Kuchel, PhD. - Lesnícka fakulta TU vo Zvolene*
PRÍRODE BLÍZKE PESTOVANIE LESA AKO NÁSTROJ PRE MULTIFUNKČNÉ OBHOSPODAROVANIE PRÍMESTSKÝCH LESOV
- *doc. Ing. Róbert Sedmák, PhD., prof. Ing. Ján Tuček, CSc. - Lesnícka fakulta TU vo Zvolene.*
PARTICIPATÍVNE OPTIMALIZOVANÉ PLÁNOVANIE V SLUŽBÁCH REKREÁCIE - POZNATKY A SKÚSENOSTI Z BANSKEJ ŠTIAVNICE
- *Ing. Milan Zerzán, Ing. Radek Jůza, Ph.D. – Městské lesy Hradec Králové a.s.*
PŘÍSTUP K TRŽNÍ REALIZACI MIMOPRODUKČNÍCH FUNKCÍ LESA
- *Ing. Marek Páva - Mestské lesy v Bratislave*
PODPORA REKREÁCIE V BRATISLAVSKOM LESOPARKU
- *Ing. Jozef Jankov , PhD., MBA – Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.*
VYUŽÍVANIE MIMOPRODUKČNÝCH FUNKCIÍ LESOV V PODMIENKACH MESTSKÝCH LESOV BANSKÁ BYSTRICA S.R.O.
- *Ing. Vladimír Neštepný – Mestské lesy spol. s r.o., Ružomberok*
RÔZNORODOSŤ PODMIENOK A FAKTOROV OVPLYVNŮJÚCICH HOSPODÁRENIE V MESTSKÝCH LESOCH RUŽOMBEROK

Závery a odporúčania z konferencie

V súlade s odporúčaniami v rámci prezentovaných odborných príspevkov, terénnej exkurzie a diskusie prijali účastníci konferencie nasledovné závery (posolstvo):

- *Nadväzujúc na dlhodobú tradíciu lesníckych vied a cieľavedomého hospodárenia v lesoch na Slovensku, cítíme zodpovednosť za ich zachovanie, vitalitu a zabezpečenie vyváženého plnenia všetkých ekosystémových služieb pri súčasnom optimálnom využívaní ich produktov. Každý lesný porast má potenciál svojou mierou, pri vhodnom manažmente, v závislosti od stanovišťa a vonkajších podmienok, poskytovať širokú škálu environmentálnych a sociálnych prínosov, najmä v rámci ochrany prírody, pôdy, vodnej bilancie a vodných zdrojov, biodiverzity a rôznych foriem rekreácie.*
- *V tesnej spolupráci vedecko-výskumných, vzdelávacích inštitúcií a lesohospodárskej praxe realizovať vedecko-výskumné aktivity a zabezpečovať aplikáciu najnovších poznatkov a skúseností v rámci integrovaného ekosystémového prístupu pri manažmente lesov.*
- *S ohľadom na meniace sa prírodné podmienky a prioritné potreby verejnosti zabezpečovať udržateľnosť využívania lesných zdrojov a lesných ekosystémov ako základného stabilizujúceho prvku krajiny; primerane premietat' najnovšie zásady prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe lesohospodárskeho plánovania a postupov lesného hospodárenia, aj s možným využitím rastových simulácií na stanovenie optimálnych modelov hospodárenia, najmä v podmienkach prímestských rekreačných lesov.*
- *V rámci lesníckej politiky presadzovať efektívne mechanizmy poskytovania platieb za ekosystémové služby vo vzťahu k zodpovedným subjektom - vlastníkom, resp. k obhospodarovateľom lesa, využívať vhodné nástroje (prijatie dobrovoľných záväzkov, participatívne riadenie, poradenstvo a mediáciu).*
- *V spolupráci so všetkými zainteresovanými (vlastníci pozemkov, verejná a štátna správa, podnikatelia, vzdelávacie a výskumné organizácie, profesné združenie, neziskové organizácie, široká verejnosť) využívať participatívne metódy plánovania, v záujme zachovania prírodných a kultúrnych hodnôt, primeraných úžitkov a využitia ľudského potenciálu na danom území.*
- *S cieľom vyváženej, objektívnej informovanosti širokej verejnosti o podstate a význame udržateľného lesného hospodárenia viesť nepretržitú efektívnu komunikáciu s verejnosťou, ktorá využíva okrem tradičných nástrojov vo zvýšenej miere komunikáciu prostredníctvom sociálnych sietí a umožniť jej aktívne zapájanie do projektov, ktorých cieľom je spoznávanie a zveľaďovanie lesného prostredia.*

Odporúčania v rámci lesohospodárskych opatrení v prímestských dubových porastoch

- *vykonať pestovnú analýzu a výber porastov vhodných na prebudovu s prihliadnutím na ich cieľovú štruktúru (les hrúbkových tried) , klimatickú zmenu, dominantnú rekreačnú funkciu, zdravotný stav, vek, existujúcu štruktúru, expozíciu, pôdny typ, zrážky a stavy raticovej, hlavne srnčej zveri*
- *na základe analýzy navrhnúť v zmysle legislatívy realizáciu variantov prírode blízkeho hospodárenia (PBHL) so zameraním na prebudovu lesných porastov na PBHL výchovou resp. obnovou*
- *podľa vekovej štruktúry uplatniť v prímestských rekreačných lesoch nasledovné pestovné postupy:*
 - *v porastoch kategórie mladín využiť v počiatočných fázach procesy autoredukcie, následne v záverečnej fáze uplatňovať úrovňový zásah (čistku) s negatívnym výberom*
 - *v porastoch 30 až 60-ročných uplatňovať úrovňovú prebierku s pozitívnym výberom - metódu cieľových stromov (Korpeľ), so stanovením sily v závislosti od veku porastu, s návrhom počtu BRs (budúcich rubných stromov) v rozpätí 100 - 120 ks /ha , s perspektívou udržania minimálne dvojvrstvovej štruktúry, drevinovej biodiverzity a jej trvalého zachovania do ďalších vývojových štádií porastov*
 - *v porastoch 60-90-ročných uplatňovať uvoľňovacie prebierky s predpokladom vytvárania horizontálne viac generačných dubových porastov /mozaiky do 10 árov /- v režime prebudovy na **PBHL výchovou***
 - *v porastoch 90 a viac ročných uplatňovať **hlúčikový výber** s predĺžením obnovnej doby nad 50 rokov resp. uplatniť prebudovu na **PBHL obnovou***